

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1960* ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΑΥΤΗΣ ΚΑΘ. ΣΤΡΑΤΗ ΑΝΔΡΕΑΔΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : I. Αι ξένοι οικονομίαι κατά τὸ 1960.— II. Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία κατά τὸ 1960 καὶ ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος.— III. Εἰδικώτεροι ἐξετάσεις εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ἐγκρίσιν τίθενται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τοῦ λήξαντος ἔτους, ἡ εἰκὼν τῶν ὀποίων ἐμφανίζεται εἰς τὸν ὑπὸ κρίσιν Ἰσολογισμὸν αὐτὸν τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1960 καὶ εἰς τὴν ἀνάlysιν τοῦ λογαριασμοῦ Κερδῶν καὶ Ζημιῶν.

ὑποβάλλοντας τὸν Ἰσολογισμὸν, εἰμεθα εὐτυχεῖς δυνάμενοι νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι κατὰ τὸ διαδραμὸν ἔτος 1960 ἡ δραστηριότης τοῦ Ἰδρυματός μας ὑπῆρξεν ἰδιαιτέρως ἱκανοποιητικὴ καὶ ὠδήγησεν εἰς περαιτέρω βελτίωσιν τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ τραπεζικοῦ συστήματος.

Εἰδικώτερον, κατὰ τὴν λήξανσαν χρῆσιν ἐπραγματοποιήθη αὐξήσις τῶν χορηγήσεων τῶν ἐν Ἑλλάδι Καταστημάτων τοῦ ἡμετέρου Ἰδρυματος κατὰ 35% καὶ ἐσημείωσε σημαντικὴν αὐξήσιν τὸ ποσοστὸν τῆς συμμετοχῆς τῶν εἰς τὸ σύνολον τῆς ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν χρηματοδοτήσεως τῆς Οἰκονομίας. Ἐπεσεύχθη ἐπίσης πληρῶστερα ἀξιοποίησις τῶν διαθέσιμων τοῦ Ἰδρυματος. Ἀποτέλεσμα τούτου ὑπῆρξεν ἡ αὐξήσις τῶν καθαρῶν κερδῶν κατὰ 20%, παρ' ὅσον αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐβελτιώθησαν καὶ αἱ εἰσφοραὶ ὑπὲρ τῶν ἀσφαλιστικῶν ταμείων τοῦ ηὔξηθησαν.

Ἐπιβάλλεται νὰ ἐξηραθῇ παραλλήλως καὶ ἡ ἐπιτευχθεῖσα κατὰ τὸ 1960 ἄνοδος τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας, κυρίως εἰς τοὺς κλάδους τῆς μεταποιήσεως καὶ τοῦ ἐμπορίου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποφασιστικῶς συνέβαλεν ἡ ἀσκηθεῖσα πιστωτικὴ πολιτικὴ. Εἶναι δὲ δυνατὸν νὰ λεχθῇ ὅτι τὸ 1960 ὑπῆρξε τὸ πρῶτον μεταπολεμικὸν ἔτος, κατὰ τὸ ὅποιον ἱκανοποιήθησαν σχεδὸν πλήρως, βάσει τραπεζικῶν κριτηρίων, αἱ εἰς πιστώσεις ἀνάγκαι τῆς Οἰκονομίας. Τοῦτο κατέστη δυνατὸν λόγῳ τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἑτη σημειωθείσης αὐξήσεως τῶν καταθέσεων, ἐξ αἰτίας τῆς ἐδραϊώσεως τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ κοινοῦ εἰς τὸ ἐθνικὸν μας νόμισμα.

* Πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Μετόχων τῆς 21ης Μαρτίου 1961.

Με τὴν ἐπίγνωσην ὅτι ὁ τραπεζικὸς τομεὺς προορίζεται νὰ ἀποτελέσῃ οὐσιώδη παράγοντα εἰς τὴν ἀναπτυσσασμένην Οἰκονομίαν μας καὶ μετὰ τὴν συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν, αἱ ὁποῖαι συνδέονται πρὸς τὴν, ἐντὸς τοῦ τραπεζικοῦ τομέως, ἐξέχουσαν θέσιν, τὴν ὁποίαν κατέλαβε τὸ Ἴδρυμά μας, προβαλλόμενον σήμερον εἰς τὸν ἀπαλογοισμὸν τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1960, τοῦ ὁποῖου προτάσσεται σύντομος ἐπισκόπησις τῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων.

I. Αἱ ἔσσαι Οἰκονομίαι Κατὰ τὸ 1960

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1960 ὡς ἰδιαιτέρας σημασίας θέματα δύνανται νὰ σημειωθοῦν αἱ ἐκδηλωθεῖσαι συνέπειαι τῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν ἐνεφάνισε τὸ ἰσοζύγιον ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἡ ἔναρξις νέας, τετάρτης μεταπολεμικῆς οἰκονομικῆς ὑφέσεως ἐν Ἠνωμέναις Πολιτείαις καὶ ἡ συνέχισις τῶν ἐξελίξεων τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν δημιουργίαν εὐρύτερων οἰκονομικῶν χώρων εἰς τὴν Εὐρώπην, τῆς ὁποίας ἡ Οἰκονομία παρουσίασε σημαντικὴν ἄνοδον.

Τὸ πρόβλημα τοῦ δολλαρίου. Τὸ δολλᾶριον, ὡς εἶναι γνωστόν, παραλλήλως, πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὡς νομισματος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀποτελεῖ τὴν βάση τῶν νομισματικῶν συστημάτων ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου. Ὑπ' αὐτὴν δὲ τὴν ἔννοιαν τὸ λεγόμενον πρόβλημα τοῦ δολλαρίου, ἡ σταθερότης δηλαδὴ τοῦ νομισματος τοῦτου, δὲν ἀπασχολεῖ μόνον τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ τὰς λοιπὰς χώρας, τόσον διότι τὸ διεθνὲς ἐμπόριον διεξάγεται εἰς δολλάρια ἔσον καὶ διότι ἀπὸ δολλάρια κυρίως ἀποτελεῖται τὸ συναλλαγματικὸν ἀπόθεμα τῶν περισοτέρων χωρῶν.

Εἶναι ἐπίσης γνωστὸν ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦ ἰσοζυγίου ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν δὲν εἶναι νέον ὑφίσταται ἤδη ἀπὸ τοῦ 1952, παρ' ὅλον ὅτι αἱ ἐξαγωγαὶ ὑπερβαίνουν τὰς εἰσαγωγὰς. Τοῦτο συμβαίνει πρῶτον μὲν λόγῳ τῆς βοηθείας, ἣτις χορηγεῖται εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Δεύτερον δὲ λόγῳ τῶν ἐπενδύσεων ἰδιωτικῶν ἀμερικανικῶν κεφαλαίων εἰς ἔξενας χώρας.

Εἰδικώτερον, ἐντὸς τοῦ 1960, οἱ ἐξῆς δύο πρόσθετοι παράγοντες ἐπέδρασαν δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς Βορειοατλαντικῆς Δημοκρατίας. Πρῶτον ἡ μείωσις τοῦ ἐπιτοκίου εἰς Ἠνωμένας Πολιτείας, πρὸ καταπολέμησιν τῆς ὑφέσεως, καὶ ἀντιστρόφως ἡ ὑψώσις αὐτοῦ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην, πρὸς ἀντιμετώπισιν πληθωριστικῶν κινδύνων, προδικάζουσα μεταφορὰν κεφαλαίων, ἣτις ἐνεφανίσθη ὡς ζήτησις καὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ χρυσοῦ. Δεύτερον, λόγῳ τῆς ὑφέσεως καὶ τῆς κατ' ἀκολουθίαν μείωσεως τῶν κερδῶν τῶν ἀμερικανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀμερικανοὶ κεφαλαιοῦχοι ἐστράφησαν πρὸς τὰ χρηματιστήρια τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Τὸ εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὑπέστη οὕτω σημαντικὴν μείωσιν, κατὰ τὰς ἀρχὰς δὲ τοῦ τρίτου δεκαημέρου τοῦ Ὀκτωβρίου 1960 ἡ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ ὑψώθη εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ ὅτι ἐπανελήφθησαν αἱ πληροφορίες περὶ ὑποτιμήσεως τοῦ δολλαρίου.

Κατὰ τὸ τέλος ὁμοῦ τοῦ 1960 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1961 εἶχεν ἤδη ἀποκατασταθῆ ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸ δολλᾶριον. Τοῦτο δέ, διότι κατέστη σαφές ὅτι ἐνδεχομένη ὑποτίμησις τοῦ δολλαρίου δὲν θὰ ἀπετέλει λύσιν τοῦ προβλήματος τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως μόνον ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις θὰ ἀπεκρίμιζεν ὀφέλη, ἐπειδὴ κατέχει σημαντικὰς ποσότητας χρυσοῦ. Ἐπί πλέον, ὑποτίμησις τυχόν τοῦ δολλαρίου οὐδόπως θὰ συνέβαλλεν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς πρὸς αὐτὸ ἐμπιστοσύνης, ἐφ' ὅσον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ δημιουργηθῆ ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὴν πρώτην ὑποτίμησιν ἐνδέχεται νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ἄλλη.

Ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἐπιδιώκεται διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν τῆς χώρας ταύτης καὶ διὰ τῆς συμμετοχῆς τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης κατὰ μεγαλύτερον ποσοστὸν εἰς τὰς παροχὰς οἰκονομικῆς βοήθειας πρὸς τὰς ὑπαναπτύκτους περιοχὰς. Ἐπί πλέον περιεστᾶλη ἡ διαφορά μεταξύ τῶν ἐπιτοκίων Βορείου Ἀμερικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης, ἐνθ' ἃ εἰς χρυσὸν ἀποθέματα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Μεγ. Βρετανίας, τῶν χωρῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, τοῦ Καναδᾶ καὶ τῆς Ἑλβετίας, καλύπτοντα τὰ ἐννέα δέκατα τοῦ χρυσοῦ τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου, εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν διατήρησιν τῆς ἐπιστήμου ἰσοτιμίας.

Τὸ πρόβλημα δηλαδὴ τοῦ δολλαρίου, ἐκτεινόμενον πολὺ πέραν τοῦ χώρου τῆς Βορειοαμερικανικῆς Οἰκονομίας καὶ ἐπηρεάζον ἰσχυρῶς καὶ διας τὰς δυτικοευρωπαϊκὰς Οἰκονομίας, ἀντιμετωπίζεται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου. Θὰ πρέπει ἐπί πλέον νὰ ὑπογραμμισθῆ καὶ ἡ περιλαμβανόμενη εἰς μῆνυμα πρὸς τὸ Κογκρέσσον κατηγορηματικὴ διαβεβαίωσις τοῦ νέου Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Τζῶν Κέννεντυ, καθ' ἣν «ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐνισχύσῃ πᾶσαν προσπάθειαν, ὥστε νὰ καταστήσῃ βέβαιον ὅτι, ὅπως κατὰ τὸ παρελθόν, οὕτω καὶ εἰς τὸ μέλλον, τὸ δολλᾶριον θὰ παραμείνῃ νόμισμα ὑγιές». Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἀμερικανὸς Πρόεδρος κατέληξε μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεώς του, ἐνίσχυσε κατὰ τρόπον ἀποφασιστικόν τὴν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸ δολλᾶριον.

Νέα ὑφαιρέσεις εἰς Ἡν. Πολιτείας. Ἡ Οἰκονομία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐξ ἄλλου, προτοῦ ἀναρρῦσῃ ἀπὸ τὴν ὑφασιν τοῦ 1958, εἰσηλθῆν ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1960 εἰς τὴν τετάρτην μεταπολεμικὴν ὑφασιν. Ὁ νέος ἀμερικανὸς Πρόεδρος ἐχαρακτήρισε τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς

ἀμερικανικῆς Οἰκονομίας ὡς «ἀνηρυσαστικήν» καὶ ἐπεσήμανεν, ὅτι «ἀναλαμβάνει τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας μετὰ ἑπτὰ μηνῶν οἰκονομικὴν ὕφεσιν, τριῶν καὶ ἡμίσεως ἐτῶν χαλάρωσιν, ἑπτὰ ἐτῶν μειωμένην οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἑννέα ἐτῶν ὑποχώρησιν τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος».

Κατὰ τὰ ἔτη 1952 καὶ 1953 ἡ ἀνεργία, χαρακτηριστικὸς δείκτης τῆς Οἰκονομίας τῶν Ην. Πολιτειῶν, κατῆλθεν εἰς ποσοστὸν κάτω τοῦ 3% τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1955 ἕως 1957 κάτω τοῦ 4% μετὰ τὴν ὕφεσιν τῶν ἐτῶν 1957 - 1958 δὲν ὑπεχώρησε κάτω τοῦ 5%, διὰ τὴν φθῶσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1941 εἰς ποσοστὸν 6,8% τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Πέραν τούτων παραμένει ἀργὸν τὸ 20% τοῦ δυναμικοῦ τῶν βιομηχανικῶν τῆς χώρας. Ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή ἐντὸς τοῦ τελευταίου δωδεκαμήνου ὑπεχώρησε κατὰ 10% καὶ πλέον, ἡ παραγωγή χάλυβος κατὰ 45% καὶ ἡ παραγωγή ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων κατὰ 40% περίπου.

Τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα τέλος ἀνήλθε κατὰ τὸ ἔτος 1960 εἰς 500 δισεκατομμύρια δολάρια, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι θὰ ἐφθανε τὰ 525, ἐὰν ἡ ἀνεργία περιωρίζετο εἰς ποσοστὸν 4%.

Ἄνοδος εἰς Δυτ. Εὐρώπην. Ἀντιθέτως αἱ ἀμερικανικαὶ ἐξαγωγαὶ κατὰ τὸ 1960 πρῆξήθησαν, διότι ἡ οἰκονομία τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης παρουσίασε σημαντικὴν ἄνοδον. Κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1960 ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος πρῆξήθη κατὰ 13%, τῆς δὲ Μεγάλης Βρετανίας κατὰ 14%. Μόνον περὶ τὸ τέλος τοῦ 1960 παρατηρεῖται ποιά τις στασιμότης εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην ἐπικρατεῖ αἰσιοδοξία καὶ ὑπολογίζεται, ὅτι, ἐὰν δὲν παραταθῇ ἐπὶ μακρὸν ἡ ἀμερικανικὴ ὕφεσις, ὁ ἀντίκτυπος αὐτῆς δὲν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ διαπλεύσῃ τὸν Ὀκεανόν. Ἄλλωστε παρήλθεν πλέον ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ποίαν ὑπεστηρίζετο ὅτι ἐν ἀπλοῦν κρουολόγημα διὰ τὴν ἀμερικανικὴν οἰκονομίαν προκαλεῖ πνευμονίαν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν οἰκονομίαν.

Κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος διατυπώνονται φόβοι, μήπως αἱ χώραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἀντιμετωπίσουν μεγαλυτέρας δυσχερείας εἰς τὸν ἐξαγωγικὸν τομέα, εἰς τὸν ὁποῖον σημειοῦται μεγάλη ἔντασις τοῦ ἀναγωνισμοῦ. Ἰδιαιτέρως ἔντονοι εἶναι οἱ φόβοι οὗτοι διὰ τὴν Μεγ. Βρετανίαν.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος αἱ συνθήκαι δὲν ὑπῆρξαν εὐνοϊκαὶ διὰ τὸ ἐμπόριον τῶν πρώτων ὠλῶν καὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων γενικώτερον· τοῦτο δ' ἔσχε δυσμενῆ ἀντίκτυπον ἐπὶ τῶν ἐξαγωγῶν τῶν ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένων χωρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξακολουθεῖ νὰ καταλέγεται καὶ ἡ Ἑλλάς. Αἱ συνθήκαι αὗται ἐξ ἄλλου δὲν ἐπέτρεψαν καὶ τὴν βελτίωσιν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ναύλων, εἰς ἣν τοῦλάχιστον προεδλέπετο αὕτη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους.

Βοήθεια πρὸς ὑπαναπτύκτους. Ὡς εἶναι γνωστόν, εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας διάφοροι Διεθνεῖς Ὄργανισμοὶ παρέχουν οἰκονομικὴν συμπαράστασιν. Ἐντὸς τῶν πλαισίων τούτων τὰ ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Τραπεζῆς παρασχεθέντα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δάνεια ἀναπτύξεως ἀνήλθον εἰς 800 ἑκατομμύρια δολλάρια.

Παράλληλως ἐχρηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Προγράμματος Τεχνικῆς Βοηθείας τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ὡς καὶ ἄλλων Ὄργανισμῶν, μικρότερα ποσὰ πρὸς διεθνή οἰκονομικὴν βοήθειαν. Παρὰ ταῦτα, ἡ συμμετοχὴ τῶν Διεθνῶν Οἰκονομικῶν Ὄργανισμῶν εἰς τὴν συνολικὴν πρὸς ὑπαναπτύκτους χώρας παρεχομένην βοήθειαν εἶναι εἰσέτι λίαν περιορισμένη. Μία νέα μορφή βοήθειας τοπικοῦ χαρακτήρος εἶναι ὁ λεγόμενος Ἰνδικὸς Συνεταιρισμός, εἰς τὸν ὁποῖον ἑννέα ἐξαγωγικαὶ χώραι παρέχουν βοήθειαν διὰ τὸ Ἰνδικὸν πενταετές πρόγραμμα. Ἡ ὁμάς αὕτη τῶν ἑννέα θὰ ἐνεργῇ μελλοντικῶς ἐντὸς τοῦ Ὄργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως, μέσω τοῦ ὁποῖου αἱ Ἡνωμένα Πολιτεῖαι θὰ διοχετεύσουν τὸ πλεῖστον τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης βοήθειας.

Ὁ Ἀμερικανὸς Πρόεδρος κ. Τζὼν Κέννεντυ ἀνεκοίνωσεν ὅτι θὰ ζητήσῃ ἐξουσιοδότησιν τοῦ Κογκρέσσου, ἵνα ἐξετάσῃ τὸ ἔλθον πρόγραμμα τῆς πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν βοήθειας, ὥστε νὰ ἐνεργῇ μὲ μεγαλυτέραν εὐκαμψίαν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν δραχυπροθέσμων ἐπείγουσων ἀναγκῶν, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλαμβάνῃ ὑποχρεώσεις πρὸς ὑποδοθήσασιν μακροπρόθεσμων ἔργων ἀναπτύξεως εἰς ὑπαναπτύκτους χώρας.

Ἡ Δυτικὴ Γερμανία, ἐξ ἄλλου, λόγῳ τοῦ παρατηρουμένου συνεχοῦς πλεονάσματος αὐτῆς, ἀναμένεται ὅτι κατὰ τὸ 1961 θὰ αὐξήσῃ τὰς ἐπενδύσεις κεφαλαίων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ θὰ συμμετάσχη πλέον ἐνεργῶς εἰς τὴν παροχὴν βοήθειας εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας. Ἡδὴ εἰς τὴν χώραν ταύτην λαμβάνονται νομοθετικὰ μέτρα, δι' ὧν θὰ δημιουργηθῇ ἡ δυνατότης διαθέσεως ἐξ δισεκατομμυρίων δολλαρίων, ἐντὸς τῆς προσεχοῦς δεκαετίας, πρὸς παροχὴν βοήθειας εἰς ξένας χώρας.

Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἐπιωφεληθῆ τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ἐσχάτως, ἡ πρὸς οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας βοήθεια προέρχεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξ ἰδιωτικῶν ξένων ἐπενδύσεων, ἐκ δανείων τοῦ Ταμείου Δανείων Ἀναπτύξεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἐκ πιστώσεων εὐρωπαϊκῶν βιομηχανικῶν χωρῶν, μικρὸν δὲ μόνον ποσοστὸν προέρχεται ἀπὸ προγράμματα τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Ἀναμένεται, ὅτι κατὰ τὸ διανοούμενον ἔτος 1961 θὰ συνεχισθῇ ἡ βοήθεια καὶ ἐκ μέρους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἐκ μέρους Διεθνῶν Χρηματοδοτικῶν Ὄργανισμῶν ἢ τῶν Τοπικῶν Ἰδρυμάτων, ὡς ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τράπεζα Ἐπενδύσεων, ἀκόμη δὲ ἐκ μέρους ἰδιωτικῶν πηγῶν.

Ἡ Κυβέρνησις Κέννεντυ προτίθεται νὰ διεξαγάγῃ συντάμως συζητήσεις μετ' ἄλλων χωρῶν αἰτινες ἐξάγουν κεφάλαια, πρὸς συντονισμόν τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀμερικανικῆς πολιτικῆς καὶ πρὸς ἀνάληψιν παγκοσμίου προσπαθείας ὀργανώσεως τῶν προγραμμάτων οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς στρέφουν ἐπίσης τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν πρὸς συνεργασίαν ἐπὶ καλλιτέρων θάσεων μετ' ἄλλων χωρῶν — δανειστριῶν, μέσφ διεθνῶν χρηματοδοτικῶν Ἰδρυμάτων, ὅπως ὁ Ὄργανισμὸς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως καὶ τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον.

Ἀξιοσημείωτον εἶναι, ὅτι κατὰ τὰ μέσα Φεβρουαρίου 1961 δέκα χῶραι — μέλη τοῦ Διεθνoῦς Νομισματικοῦ Ταμείου, τὸ Βέλγιον, ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία, ἡ Ἰρλανδία, ἡ Ἰταλία, τὸ Λουξεμβούργον, ἡ Ὀλλανδία, τὸ Περού, ἡ Σουηδία καὶ τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον ἀνεκοίνωσαν ὅτι ἀποδέχονται τὴν ὑποχρέωσιν τῆς πλήρους μετατρεψιμότητος τῶν νομισμάτων αὐτῶν.

Αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν ἰδιωτικαὶ ἐπενδύσεις ἐκ μέρους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐμειώθησαν, ἐξαιρέσει μόνον τῶν γενομένων εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Ὡς γωστόν, ἡ πρότερον παρατηρηθεῖσα συνεχὴς αὔξησις τῶν Ἀμερικανικῶν ἐπενδύσεων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀνεκόπη κατὰ τὸ 1958, λόγφ τῆς διαμορφουμένης καταστάσεως εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ λόγφ τῶν πολιτικῶν συγκρούσεων εἰς τὰς Ἀφρικανικὰς καὶ Ἀσιατικὰς περιοχάς· μόνον αἱ μετακινήσεις ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου πρὸς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην ᾠξήθησαν σημαντικῶς. Δὲν ἀναμένεται ὅτι καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1961 εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν ξένα ἰδιωτικαὶ ἐπενδύσεις εἰς τὰς ὡς ἄνω ὑπαναπτύκτους χῶρας, προερχόμεναι ἰδίως ἀπὸ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἐκτὸς ἐάν ριζικὴ τις ἐνέργεια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἢ καὶ ἄλλων βιομηχανικῶν χωρῶν ἀνανέωση τὴν εἰσορὴν ἐπενδύσεων εἰς τὴν Λατινικὴν Ἀμερικὴν, Ἀσίαν καὶ Ἀφρικὴν. Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη προβλέπεται ὅτι θὰ συνεχίσῃ νὰ προσελκύῃ ἰδιωτικὰς ἀμερικανικὰς ἐπενδύσεις. Ὁ Καναδὰς πάντως θὰ παραμείνῃ ὡς ἡ μεγάλη διεξόδος διὰ τὸ ἀμερικανικὸν ριφκλίνδυνον κεφάλαιον.

Αἱ Οἰκονομικαὶ Ἐνώσεις. Παρ' ὅτι ἐντὸς τοῦ 1960 δὲν ἐσημειώθησαν ἐντυπωσιακαὶ πρόοδοι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀποτροπῆς τοῦ κινδύνου διαιρέσεως τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης εἰς δύο οἰκονομικοὺς συνασπισμούς, ἐν τούτοις προχωρεῖ ἡ ἐνοποιητικὴ διαδικασία εἰς τοὺς δύο συνασπισμούς, τῶν Ἐξ καὶ τῶν Ἑπτά, διὰ τῶν δασμολογικῶν μειώσεων· ἐξ αὐτῶν δὲν φαίνεται νὰ ἀπωλέσθησαν αἱ ἐλπίδες πρὸς δημιουργίαν εὐρύτερου σχήματος, εἰς τὸ ὅποιον νὰ συμμετέχουν αἱ χῶραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Ἡ ἀνάγκη μᾶς τοιαύτης συνεργασίας κατέστη ἐπιτακτικὴ καὶ διὰ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν Καναδὰν, χῶρας, αἱ ὁποῖαι·

ὡς ἀνεφέρθη προηγουμένως, ἀποδίδουν ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν ἀξίαν τῶν ἐξαγωγῶν των.

Εἰδικώτερον, ἐπιβάλλεται νὰ ἀναφερθῆ ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης, ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1960, ἔχει ἐλαττώσει τοὺς δασμοὺς διὰ τὸ μεταξὺ τῶν χωρῶν — μελῶν ἐμπορίου εἰς ποσοστὸν 20%. Ἐφαρμόζουσα, ἐξ ἄλλου, ἀπόφασιν ληφθεῖσαν κατὰ τὸν Μάιον 1960, ἐπραγματοποίησε τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1961 περαιτέρω ἐλάττωσιν ἐπὶ τῶν δασμῶν κατὰ 10%. Οἱ ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἀπὸ τὰς χώρας — μέλη προϊόντων δασμοὶ ἠλαττώθησαν κατὰ 10%, οἱ δὲ δασμοὶ ἐπὶ γεωργικῶν προϊόντων κατὰ 5%. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν διεκανονίσθησαν ἐπίσης οἱ δασμοὶ τῶν χωρῶν — μελῶν ἐναντι τῶν χωρῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι μέλη, ἐπὶ τῶν πλείστων βιομηχανικῶν, οὐχὶ ὁμοῦ καὶ ἐπὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Ἐκ τούτου εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ τὰς χώρας τῆς Benelux οἱ πρότερον χαμηλοὶ δασμοὶ ἠϋξήθησαν. Τοιοῦτοτρόπως, εἰς τὰς χώρας ταύτας ἠϋξήθη σημαντικῶς ἡ διαφορὰ μεταξὺ δασμῶν, ὅστινες ἰσχύουν διὰ τὰς χώρας — μέλη, καὶ δασμῶν, ὅστινες ἰσχύουν διὰ τὰς ὑπολοίπους χώρας.

Ἐξ ἄλλου, ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις Ἐλευθέρου Ἐμπορίου, ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑπτῶν, ἰδρυθῆ διὰ συνθήκης, ἥτις ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ τὴν 3ην Μαΐου 1960. Ἡ ἔνωσις ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον, τὴν Ἑλβετίαν, τὴν Σουηδίαν, τὴν Νορβηγίαν, τὴν Δανίαν, τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Πορτογαλίαν. Κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον αὐταὶ ἠλάττωσαν τοὺς διὰ τὸ μεταξὺ τῶν ἐμπορίων ὡς ἄνω δασμοὺς κατὰ 20%.

Ἐν τῷ μεταξὺ, τὴν 14ην Δεκεμβρίου 1960 ὑπεγράφη τὸ Σύμφωνον τοῦ νέου Ὄργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως. Ὁ Ὄργανισμὸς οὗτος διαδέχεται τὸν Ὄργανισμὸν Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, ἀλλὰ καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ τὸν Καναδῶν. Ὁ Ὄργανισμὸς οὗτος πιθανῶς θὰ ἀρχίσῃ λειτουργῶν κατὰ τὸ φθινόπωρον 1961.

Ἡ πρωτοβουλία πρὸς ἐναρξιν διαπραγματεύσεων διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ μετατροπὴν αὐτοῦ εἰς Ὄργανισμὸν Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως ἀνελήφθη ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἠθέλησε νὰ καταστῆ μέλος τοῦ Ὄργανισμοῦ τούτου, διὰ νὰ δύναται νὰ συμμετέχῃ ἐνεργότερον εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἐδρυτέρου εὐρωπαϊκοῦ χώρου τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας.

Κύριοι ἀντικαμεινικὸι σκοποὶ τοῦ νέου Ὄργανισμοῦ εἶναι, προώθησις τοῦ ἐμπορίου, βοήθεια πρὸς ὑπαναπτύκτους χώρας καὶ συντονισμὸς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Ἀναμένεται, ὅτι ὁ νέος Ὄργανισμὸς θὰ εἶναι χαρακτηριστικῶς περισσότερον «ἐξωθεν κατευθυνόμενος» ἀπὸ τὸν Ὄργανισμὸν Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, τοῦ ὁποίου, ὡς γνωστὸν, κύρια ἐπιτεήματα ὑπῆρξαν ἡ

κατανομή τῆς βοήθειάς τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ καὶ ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἐνδο-εὐρωπαϊκοῦ ἐμπορίου.

Ἐλλάς καὶ Κοινὴ Ἀγορά. Ὅπως εἶναι γνωστόν, ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ πρώτη χώρα, ἡ ὁποία ἤρchiσε διαπραγματεύσεις πρὸς στενωτέραν συνεργασίαν μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, αἱ μετὰ τῆς ὁμοίας συναλλαγῆς ἀντιπροσωπεύουν τὰ 49% περίπου τοῦ ἐξωτερικοῦ μας ἐμπορίου.

Εἶναι δυνατόν νὰ λεχθῆ ὅτι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1960 εἶχον τερματισθῆ αἱ διερευνητικοὶ χαρακτήρος διαπραγματεύσεις καὶ ἤρchiσαν αἱ διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμφωνίας συνδέσεως, αἱ ὁποῖαι παρουσιαζόν σημαντικὰ δυσχερεῖας, διότι ἡ μετὰ τῆς Ἑλλάδος συμφωνία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος θὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάση πρὸς σύναψιν συμφωνιῶν καὶ με ἄλλας χώρας.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, διὰ τῆς συνδέσεως μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, ἐπιδιώκει τὴν τελωνειακὴν καὶ οἰκονομικὴν ἔνωσιν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, με ἀπωτέραν προοπτικὴν τὴν πλήρη ἔνταξιν, εὐθὺς ὡς κριθῆ ὅτι εἶναι δυνατόν ἡ Ἑλλάς ἀκινδύνως νὰ ἀναλάβῃ τὸ σύνολον τῶν ἐκ τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης ὑποχρεώσεων.

Εἰδικώτερον, αἱ διεξαχθεῖσαι καθ' ἕνα τὸ 1960 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1961 διαπραγματεύσεις εἶχον ὡς ἀντικείμενον :

Π ρ ὠ τ ο ν : Τὸν καθορισμὸν μεταβατικῆς περιόδου μακροτέρας καὶ ρυθμοῦ μειώσεως τῶν δασμῶν βραδυτέρου τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς συνθήκης τῆς Ρώμης.

Δ ε ὕ τ ε ρ ο ν : Τὴν ἐξασφάλισιν εὐνοϊκῆς μεταχειρίσεως διὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα ἐντὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ ἐξασφάλισιν ὄρων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἐξαγωγήν των καὶ πρὸς τρίτας χώρας.

Τ ρ ῖ τ ο ν : Τὴν ἐξασφάλισιν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ὑπὸ τύπον δανείων, ὥστε νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ ἐπίσπευσις τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας.

II. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1960 ΚΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ἐπιδιωκομένη σύνδεσις τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καθιστᾷ περισσότερο ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην ἀναπτύξεως. Δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολὴ νὰ λεχθῆ, ὅτι διὰ τῆς συμφωνίας τῆς μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος συνδέσεως, τίθεται αὐτομάτως προθεσμία, ἣτοι τίθεται χρονικὸν ὄριον, πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ὁποίου θὰ πρέπει νὰ ἔχουν συντελεσθῆ οὐσιαστικαὶ καὶ ἀποφασιστικαὶ πρόοδοι, ὥστε νὰ δυναθῆ ἡ Ἑλλάς νὰ ἐπιδιώσῃ ἐντὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος. Τὸ χρονικὸν δὲ τούτο

δριον εὑρίσκεται εἰς τὸ τέρμα τῆς μεταδατικῆς περιόδου, ὅτε θὰ πρέπει νὰ ἔχη συντελεσθῇ ὁ πλήρης δοξαμολογικὸς ἀφοπλισμὸς.

Ἡ Κυβέρνησις ἀνέλαβεν ἤδη νὰ συστηματοποιήσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκτείνῃ τὴν προσπάθειαν τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως. Κατήρτισε καὶ ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τοῦ 1960 πενταετὲς πρόγραμμα οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, συνολικοῦ ὕψους ἐπενδύσεων δραχμῶν 110 δισεκατομμυρίων.

Χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι ἤδη τὸ σύνολον τῶν ἐπενδύσεων εἰς σταθερὰς δραχμὰς ἠρξήθη, μεταξύ 1955 καὶ 1960 κατὰ 2,6 φορές, ἢ ἐπελθούσα ἕως αὐξήσις, ἀν λογισθῇ χωρὶς νὰ περιληφθῇ ἡ ἀξία τῶν ἐπαναπατρισθέντων πλοίων, ἀνέρχεται εἰς 1,8 φορές, ἐνῷ αἱ δημόσιαι ἐπενδύσεις ἠρξήθησαν κατὰ 2,1 φορές.

Προβλήματα ἀναπτύξεως. Σκόπιμον κρίνεται νὰ ἀναφερθοῦν ἰδιαιτέρως δύο εἰδικὰ θέματα: Τὸ πρῶτον συνδέεται μὲ τὴν συμβολὴν τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος εἰς τὴν ἐπενδυτικὴν προσπάθειαν. Ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε σειρὰν μέτρων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς δημιουργίας εὐνοϊκῶν συνθηκῶν ἀναπτύξεως τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ ἀκριβῶς τοῦτον ἐδημιουργήθη καὶ ὁ Ὅργανισμὸς Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως, περὶ τοῦ ὁποίου ἀνεφέρθημεν εἰς τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἔκθεσίν μας πρὸς τὴν Συνέλευσιν τῶν Μετόχων. Ἐπιβάλλεται ἕως, ὅπως ἡ ἀναληφθεῖσα σχετικὴ προσπάθεια ὀλοκληρωθῇ, ὥστε ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία νὰ δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐπαρκῆ κεφάλαια ὑπὸ δρους εὐνοϊκοῦ, βάσει διεθνῶν κριτηρίων. Μόνον διὰ τοῦ τρόπου τούτου καὶ διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως γενικωτέρων, δρων, ἀναλόγων πρὸς τοὺς εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην ἰσχύοντας, θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ δημιουργία παραγωγικῶν μονάδων μὲ διεθνή ἀναγωνιστικότητα.

Τὸ ἡμέτερον Ἴδρυμα εἶναι ἕτοιμον νὰ συμβάλῃ κατὰ τρόπον ἀποφασιστικὸν εἰς τὴν εὐόδωσιν τῆς ἐθνικῆς ταύτης προσπάθειας.

Διὰ τῶν Κρατικῶν ἐπενδύσεων ἐξ ἄλλου πρέπει νὰ ἐκτελοῦνται ἔργα, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀναληφθοῦν ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν ἐπιχειρηματικὴν πρωτοβουλίαν.

Τὸ δεῦτερον θέμα ἀφορᾷ εἰς ἓν βασικὸν χαρακτηριστικὸν τοῦ προβλήματος τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐλληνικῆς Οἰκονομίας, τὴν πληθυσματικὴν πίεσιν, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται ἡ παράλληλος ἀνάπτυξις τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως τῆς Οἰκονομίας. Τὸ πενταετὲς πρόγραμμα προβλέπει σχετικῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὴν ἱδρυσιν μεγάλης μονάδος παραγωγῆς ὑπερφωσφορικῶν λιπασμάτων. Ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, λόγῳ τῆς σημασίας τοῦ ἔργου τούτου, ἀνέθεσεν εἰς ξένον τεχνικὸν Οἶκον, ὅπως προῆθ ἡ σημασίας τοῦ ἔργου τούτου, ἀνέθεσεν εἰς ξένον τεχνικὸν Οἶκον, ὅπως προῆθ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην τεχνικὴν μελέτην καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἱδρυσιν τοῦ ἐνδεδειγμένου φορέως, ὅστις νὰ ἀναλάβῃ τὴν κατασκευὴν καὶ

λειτουργίαν τῆς βασικῆς αὐτῆς βιομηχανίας καὶ δὴ διὰ κεφαλαίων ἐξ ὀλοκλήρου ἑλληνικῶν. Ὑποστηρίζει δὲ τὸ ἡμέτερον Ἴδρυμα εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καθὼς καὶ προκειμένου περὶ οὐδὲν ποτε ἔργου οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου εἶναι ἡ ἀνάθεσις αὐτοῦ κατόπιν διεθνoῦς διαγωνισμοῦ, ἀλλὰ καὶ μὲ κριτήριον τὴν ἀνταγωνιστικότητα τῶν παραχθησομένων προϊόντων, τοῦλάχιστον ἐναντι τῶν ὁμοειδῶν ἀγαθῶν προελεύσεως ἐκ χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Τὰ ἐργοστάσια ἀξώτου καὶ ὑπερφωσφορικῶν λιπασμάτων, τὰ τρία ἐργοστάσια ζακχάρεως, ἡ ἀνάπτυξις τῆς θαμιδακοκαλλιέργειας, τῆς καλλιέργειας λαχανικῶν καὶ ὀπωρῶν, ὡς καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς κτηνοτροφίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῶν ὑφισταμένων καὶ πρὸς τὴν ἵδρυσιν νέων γεωργικῶν βιομηχανιῶν, ἐλπίζεται: ὅτι θὰ συμβάλουν κατὰ τρόπον ἀποφασιστικὸν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ὑποαπασχολήσεως καὶ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν ὑψηλοτέρου εἰσοδήματος διὰ τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν. Τὸ πλεόνασμα ἐξ ἄλλου τοῦ πληθυσμοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξακολουθήσῃ ὑφιστάμενον, θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀπορροφηθῇ εὐκαλύτερον ἀπὸ τὴν ἀναπτυσσομένην βιομηχανίαν καὶ τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς Οἰκονομίας, τὴν ναυτιλίαν, τὸν τουρισμὸν κ.λπ.

Ἀξίζει ἐνταῦθα ν' ἀπαριθμηθοῦν ἐνδεικτικῶς μόνον αἱ μεγάλαι βιομηχανικαὶ μονάδες, αἱ ὁποῖαι πέραν τῶν ἤδη ἐν λειτουργίᾳ, εὐρίσκονται εἰς τὸ στάδιον εἴτε τῆς κατασκευῆς εἴτε τῆς προπαρασκευῆς. Αὗται εἶναι: βιομηχανία παραγωγῆς ἀξώτου καὶ ὑπερφωσφορικῶν λιπασμάτων, τρία ἐργοστάσια παραγωγῆς ζακχάρεως, βιομηχανία ἐλαστικῶν αὐτοκινήτων, πολυστερίνης, πυρείων, ἀμιάντου καὶ τέλος βιομηχανία ἀλουμίνιας, ἀλουμίνου καὶ χάλυβος. Ἡ συνολικὴ ἀξία τῶν ἐπενδύσεων διὰ τὰς βιομηχανίας ταύτας υπολογίζεται: ὅτι θὰ ὑπερβῇ τὰ 200 ἑκατομμύρια δολάρια, χωρὶς νὰ υπολογίζεται εἰς ταύτην καὶ ἡ ἀξία τῶν ἐπενδύσεων εἰς τὰ μεγάλα ἔργα ἐξηλεκτρισμοῦ, τοῦ Διυλιστηρίου πετρελαίου κ.λπ. Τέλος δὲ ἡ ἔτησις ἐξοικονόμησις καὶ ἀπόκτησις συναλλάγματος ἐκ τῶν ἔργων τούτων θὰ πληρωθῇ τὰ 100 ἑκατομμύρια δολάρια.

Ἐπιβάλλεται εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο νὰ μνημονευθῇ καὶ ἡ συστηματικὴ καὶ ἐντατικὴ προσπάθεια, ἥτις διὰ πρώτην φοράν καταβάλλεται εἰς τὴν χώραν μας, πρὸς ἀνακάλυψιν νέων μεταλλευτικῶν κοιτασμάτων ἢ πρὸς προσδιορισμὸν τῆς σημασίας κοιτασμάτων γνωστῶν ἤδη ἀπὸ παλαιότερας ἐρεῦνας.

Ἡ αὐξήσις τοῦ εἰσοδήματος. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς προσπάθειας τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως βεβαίως δὲν ἐξεδηλώθησαν εἰσὶν πλήρως ἐν τούτοις καὶ ἐντὸς τοῦ 1960 ἐσημειώθη σημαντικὴ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀπασχολήσεως.

Τὸ 1960 ἦτο ἔτος μειωμένης γεωργικῆς παραγωγῆς λόγῳ δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν καὶ λόγῳ χαμηλῆς ἐσοδείας τοῦ ἐλαιολάδου, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς συντελουμένης διαδικασίας στροφῆς πρὸς νέας καλλιέργειας. Ἡ αὐ-

ξησις ὅμως τῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς Οἰκονομίας ἦτο τοιαύτη, ὥστε ὄχι μόνον κατέστη δυνατὴ ἡ ἀντιστάθμισις τῶν συνεπειῶν ἐκ τῆς μειώσεως τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος, ἀλλὰ καὶ ἐσημειώθη σημαντικὴ αὐξησις τοῦ συνολικοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα εἰς σταθερὰς τιμὰς ᾠξήθη κατὰ 4,8%, ἐνῶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος 1959 εἶχεν αὐξηθῆ κατὰ 4,1%, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1958 κατὰ 2,1%. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1955 καὶ 1960 τὸ ἐθνικὸν ἑλληνικὸν εἰσόδημα ᾠξήθη κατὰ 30%.

Βιομηχανικὴ παραγωγή. Εἰς τὴν σημειωθείσαν βελτίωσιν συνέβαλε κατὰ τρόπον ἀποφασιστικὸν ἡ αὐξησις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, ἥτις, κατὰ ἐπιστήμωσ παρεχόμενα στοιχεῖα, ἀνῆλθε κατὰ τὸ 1960 εἰς 11%, ἐνῶ κατὰ τὸ 1959 μόλις ὑπερέβη τὸ 1%. Μεταξὺ 1955 καὶ 1960 ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή παρουσίασεν αὐξησιν κατὰ 31%.

Ἡ εἰς τὴν χώραν μας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αὐξησις τῆς παραγωγῆς ἐσημειώθη κυρίως κατὰ τὸ δεύτερον ἔξαμηνον, ἀντιστρόφως πρὸς ὅ,τι συνέβη εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Ἐσημειώθη δὲ παρ' ἡμῖν ἡ αὐξησις εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς παραγωγῆς καταναλωτικῶν καὶ κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν. Τὴν πραγματοποιήσαν τῆς σημειωθείσης ἀνάδου ἐπέτρεψεν ἡ ἐντὸς τοῦ 1960 ἐκ μέρους τοῦ τραπεζικοῦ μηχανισμοῦ ἱκανοποίησις τῶν ἀναγκῶν τῆς βιομηχανίας εἰς κεφάλαια κινήσεως.

Παράλληλως ἐντὸς τοῦ 1960 ᾠξήθη καὶ ἡ ἐργατικὴ ἀπασχόλησις εἰς τὴν μεταποίησιν, ἐσημείωσαν δ' ἐπὶ πλέον περαιτέρω βελτίωσιν αἱ πραγματικαὶ ἀποδοχαὶ τῶν ἐργαζομένων. Τέλος, ἡ δημοσίευσις ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ἰηρησίας τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς βιομηχανικῆς ἀπογραφῆς διευκολύνει τὴν μελέτην τοῦ κλάδου καὶ ἐξασφαλίζει ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν διαμόρφωσιν πιστωτικῆς πολιτικῆς.

Ἴσοζύγιον πληρωμῶν. Ἡ ἐν τῇ χώρᾳ ὅμως αὐξησις τῆς ζήτησεως ἀγαθῶν δὲν ἱκανοποιήθη διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ᾠξηθέντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγῶν διαφόρων προϊόντων. Τὸ ἀντίθετον, ὡς γνωστὸν, συνέβη κατὰ τὸ 1959.

Αἱ ἐξαγωγαί, ἐξ ἄλλου, ἐνεφάνησαν κατὰ τὸ 1960 νέαν μείωσιν λόγῳ τῆς πτώσεως τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὀλῶν καὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Θὰ πρέπει πάντως νὰ ἐξαρθῆ ὅτι τὰ ἑλληνικὰ προϊόντα ἀποκτοῦν ἀνταγωνιστικὴν ἱκανότητα, βαθμιαίως δὲ ἐπιτυγχάνει ἡ ἀντιμετώπισις προβλημάτων, τὰ ὅποια εἶχον ἐμφανισθῆ μὲ μεγάλην δξύτητα κατὰ τὸ παρελθόν. Αἱ σημαντικαὶ ἐπενδύσεις εἰς τὴν βιομηχανίαν περὶ τῶν ὁποίων ἐγένετο λόγος προηγουμένως, καὶ ἡ συντελουμένη ἀναπροσαρμογὴ εἰς τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν θὰ ἀσκήσουν, προβλέπεται, εὐνοικτὴν ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου.

Ἡ ἑλλειμματικότης ἐν τούτοις τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου κατὰ τὸ ἔτος 1960 ἀντιμετωπίσθη εὐχερῶς διὰ τοῦ πλεονάματός τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἀδή-
«ΑΡΧΕΙΟΝ» Δ. Ε. Καλιτσουμάκη, Τόμ. 41ος (1961), Τεύχ. Γ' 12

λων συναλλαγών και της κινήσεως κεφαλαίων, μέχρι του σημείου μάλιστα, ώστε να επιτευχθή περαιτέρω αύξησις των συναλλαγματικών διαθεσίμων της χώρας κατά τὸ τέλος τοῦ 1960.

Εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν συνέβαλον, κατὰ τὸ 1960, εἰδικώτερον οἱ πόροι ἐκ τῆς ἐμπορικῆς μας ναυτιλίας καὶ ἐκ τοῦ τουρισμοῦ.

Ἐμπορικὴ Ναυτιλία. Παρ' ὅτι δὲν ἐπῆλθε σημαντικὴ βελτίωσις εἰς τὴν διεθνῆ ἀγορὰν τῶν ναύλων ἢ προσέλκυσις 240 νέων πλοίων ὑπὸ τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν, ὁ τριπλασιασμοῦς τῆς ὑπὸ τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν χωρητικότητος ἐντὸς τῆς τελευταίας διετίας, ἀναλθούσης εἰς 5,96 ἑκαταμμύρια τόννων κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1960, ἡ ποιοτικὴ βελτίωσις τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου καὶ ἡ χρησιμοποίησις εἰς μεγαλύτεραν ἀναλογίαν ἑλληνικῶν πληρώματων, εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σημαντικὴν αὐξήσιν τοῦ ἐκ τῆς ναυτιλίας εἰσοδήματος καὶ ἐπιτρέπουσι περισσότερον αἰσιοδόξου προβλέφει.

Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρεται ἐνταῦθα, ὅτι, ὡς ὑπελογίσθη, κατὰ τὸ 1960 ἀπρησολήθησαν 45 χιλιάδες περίπου Ἑλληνες ναυτικοί, τὸ σύνολον δὲ τῶν ἀποδοχῶν τούτων ὑπερέβη τὰ 1.720 ἑκαταμμύρια δραχμῶν.

Ἡ σημασία τοῦ κλάδου τούτου τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ ἡ προοπτικὴ, ἡ ὁποία διανοίγεται ἐκ τῆς προσδοκωμένης ολοκληρώσεως τῆς πλινθοποιήσεως τοῦ ναυτιλιακοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς βαθμιαίας ἐγκαταστάσεως ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Ἑλλάδα, δημιουργεῖ τὴν ὑποχρέωσιν ἀναπτύξεως τοῦ κλάδου τῆς ναυτιλιακῆς πίστεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν μάλιστα αὐτόν, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶν ὀργανωθειῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς, ἰδρύθη καὶ λειτουργεῖ ἐν Πειραιεὶ καὶ εἰδικὸν Κατάστημα Ναυτικῆς Πίστεως τῆς στενῶς συνεργαζομένης μετὰ τοῦ ἡμετέρου Ἰδρύματος Ἰονικῆς καὶ Λαϊκῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος.

Τουρισμός. Κατὰ τὸ ἐπισκοπούμενον ἔτος 1960, τὸ συναλλαγματικὸν ἔσοδον ἐκ τοῦ τουρισμοῦ ἠῤῥήθη κατὰ 20% περίπου. Γενικῶς δὲ παρατηρεῖται ἐπιτάχυνσις εἰς τὸν ρυθμὸν αὐξήσεως τοῦ τόσοσιν σημαντικοῦ διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν ἔσοδου τούτου. Τὸ Κράτος συστηματικῶς προβαίνει εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς ἀναγκαίας ὑποδομῆς, αἱ δὲ ἰδιωτικαὶ ἐπενδύσεις προσανατολιζονται συνεχῶς εἰς μεγαλύτεραν ἔκτασιν πρὸς τὸν κλάδον τούτον. Ἡ Ἰονικὴ καὶ Λαϊκὴ Τράπεζα Ἑλλάδος καθήρτισε πρόγραμμα ἐπενδύσεων τουριστικῆς σημασίας, ἡ ἐκτέλεσις δὲ τούτου θὰ ἐπιδράσῃ ἐδνοικῶς ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀντιστοίχου ἔσοδου τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Ἡδη, τὸ πρῶτον ἔργον τοῦ προγράμματος, τὸ μέγα πολυτελὲς ξενοδοχεῖον, πὸ ὅπολον θὰ λειτουργήσῃ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐταιρείας Hilton, εὔρισκεται εἰς ἀρκετὰ προχωρημένον στάδιον τῆς κατασκευῆς του.

Δημόσια Οἰκονομικά. Ἡ ἱκανοποιητικὴ ἐξέλιξις τόσοσιν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, ἄσων καὶ τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν, ἀποτελεῖ τοὺς δύο

συντελεστὰς τῆς νομισματικῆς καὶ γενικώτερου τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς τὴν χώραν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Τὸ σύνολον τῶν τρεχουσῶν δημοσίων δαπανῶν καὶ τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων καλύπτεται ἀπὸ ἀντίστοιχα ἔσοδα ἐκ φορολογίας καὶ ἐκ δανεισμοῦ ἐκ τῆς δημιουργουμένης ἀποταμιεύσεως. Αἱ Τράπεζαι ἐκ τῶν διαθέσιμων αὐτῶν ἐχρησιμοποίησαν σημαντικὰ κεφάλαια πρὸς ἀγορὰν ἐντόκων γραμματίων τοῦ Δημοσίου. Αἱ δυνατότητες των ὁμως αὐταὶ περιορίσθησαν, ἐπειδὴ λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς ἀνάδου ηὐξήθησαν αἱ εἰς πιστώσεις ἀνάγκαι τοῦ ἰδιωτικοῦ τομῆος τῆς Οἰκονομίας. Τὸ γεγονός τοῦτο ἀντελήφθη πρώτη ἡ Κυβέρνησις καὶ προσέφυγε, περὶ τὰ τέλη τοῦ 1960, ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἀγορὰν κεφαλαίων.

Περὶ τὰ μέσα Νοεμβρίου 1960 ἐδόθη εἰς δημοσίαν ἐγγραφήν λαχειοφόρον δάνειον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, κεφαλαίου 750 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, διάρκειας 12 ἐτῶν καὶ μὲ ἐπιτόκιον 5%. Παρ' ὅλον ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦ δανείου ἦτο τὸ μεγαλύτερον ἐξ ὧν ἐξεδόθησαν μεταπολεμικῶς καὶ παρὰ τὸ ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ δὲν ἦτο ἀπολύτως εὐνοϊκός, ἐν τούτοις τὸ δάνειον ἐκαλύφθη ἐξ ὀλοκλήρου. Εἰδικῶς μάλιστα πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ σημαντικόν τιμῆμα, τὸ ὅποσον ἀνέλαβεν ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὑπερεκαλύφθη ἐντὸς μικροῦ διαστήματος.

Ἐπιβάλλεται ἐπίσης νὰ ἐξαρθῇ τὸ γεγονός τῆς ἐγκαίρου καταθέσεως ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1961 πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς χρήσεως. Καὶ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος προβλέπει ηὐξημένους δαπάνας, ἰδίως ἐπενδύσεων κατευθυνομένων κατὰ σημαντικῶν ποσοστῶν πρὸς τὴν γεωργίαν. Ὑπολογίζεται ὅτι αἱ δημόσιαι δαπάναι θὰ καλύψουν κατὰ τὸ 1961 τὰ 26% τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἐνῶ πρὸ τοῦ 1958 τὸ ποσοστὸν τοῦτο ἦτο χαμηλότερον τοῦ 22%.

Ἐμμεθα τῆς γνώμης ὅτι τὸ θέμα τοῦτο θὰ πρέπει ἴσως νὰ τεθῇ ἐπὶ νέων βάσεων, ἐφ' ὧσον ἀπ' ἐνὸς μὲν θὰ παρουσιασθῇ αὐξησις τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων, ἀπ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους θὰ τεθοῦν εἰς ἐφαρμογὴν αἱ γεωργικαὶ ἀσφαλίσεις καὶ δὲν θὰ παρίσταται πλέον ἀνάγκη πρὸς ἔμμεσον ὑπὸ μορφήν ἐπενδύσεων, εἰς βάρος τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος.

Ἐπίπεδον τιμῶν. Ὅπως ἀνεφέρθη ἤδη, ἡ συναλλαγματικὴ καὶ δημοσιονομικὴ ἐξέλιξις καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐγγιώνται τὴν διατήρησιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1960 τὸ μέσον ἐτήσιον ἐπίπεδον τιμῶν χονδρικῆς πωλήσεως ὑφώθη μόνον κατὰ 2,3%, ἔναντι 1,6%, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ παραβλεφθῇ ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους ἐσημειώθη σημαντικὴ ἀνάδοσις συγκεκριμένως κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1960 ὁ τιμὰριθμὸς χονδρικῆς πωλήσεως εἶχεν ὑφώθη κατὰ 6,1% ἔναντι τοῦ Δεκεμβρίου 1959.

Ἡ παρατηρηθεῖσα ὁμως ἁψωσις θὰ πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὰ ἀκόλουθα

μη νομοματικής φύσεως αίτια : α) εις την λόγω περιορισμένης παραγωγής ύψωσιν τής τιμής του έλαιολάδου και των τιμών άλλων γεωργικών προϊόντων, β) εις την έπιβολήν των φορολογιών υπέρ του 'Οργανισμού Γεωργικών 'Ασφαλίσεων και γ) εις τας διακυμάνσεις τής τιμής του χρυσού. 'Ακριβώς δε ή φύσις των αιτίων τούτων κατά τό πλείστον παροδικών και αι γενικώτεροι οικονομικοί έξελίξεις δέν δικαιολογοϋν την διατύπωσιν άνησυχιών διά τό μέλλον.

Χρηματιστήριο άξιων. Αι διαμορφωθείσαι κατά τό διαρρϋσαν έτος 1960 διά τό έθνικόν νόμισμα συνθήκαι ήσαν τοιαύται, ώστε επέτρεφαν στροφήν, άνευ προηγουμένου, των άποταμειυτών πρός τας χρηματιστηριακάς άξιας. 'Ο όγκος των χρηματιστηριακών συναλλαγών ηύξήθη και οι δείκται τιμών των μετοχών ύψώθησαν κατά την διάρκειαν του λήξαντος έτους, των μέν διαμηχανικών κατά 77%, των δε τραπεζικών κατά 78%, ένφ ή τιμή τής μετοχής τής 'Εμπορικής Τραπεζής τής 'Ελλάδος ηύξήθη 2,2 φορές, γεγονός τό όποιον προσδιορίζει την πρός τό ήμέτερον 'Ιδρυμα έμπιστοσύνην του κοινού.

'Αγορά Κεφαλαίου. 'Επιβάλλεται νά υπογραμμισθη και τό γεγονός ότι, παραλλήλως πρός την ζωηρότητα των χρηματιστηριακών συναλλαγών κατά τό 1960, σημαντικά κεφάλαια ήντλήθησαν εκ τής αγοράς κεφαλαίου. Αι νέα έκδόσεις άνήλθον εις 1.200 έκατομμύρια δραχμών έναντι 407 έκατ. του 1959 και 364 έκατομμυρίων δραχμών του 1958.

Τέλος, κατά τους πρώτους δέκα μήνας του παρελθόντος έτους 1960, εις την αγοράν τής χρυσής λίρας ή προσφορά υπερέθη την ζήτησιν. Μεταστροφή ένεφανίσθη μετά την 20ην 'Οκτωβρίου 1960, δι' όδς λόγω άνεφάραιεν ήδη. 'Από των άρχών του 1961 έμικ άποκατεστάθησαν ήμάλαι συνθήκαι, ή δε τιμή τής χρυσής λίρας επανέρχεται εις τά χαμηλά επίπεδα, εις τά όποια εύρίσκατο πρδ του 'Οκτωβρίου 1960.

Καταθέσεις. 'Αποτέλεσμα των προηγηθεισών διαπιστώσεων υπήρξε και ή περαιτέρω ένίσχυσις τής ροπής πρός κατάθεσιν τής άποταμείσεως εις τας Τραπεζας και τους λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, κατά τό μεγαλύτερον διάστημα του 1960, όπως προκύπτει και από τους αριθμούς, οι όποιοι παρατίθενται :

Αξήσεις των καταθέσεων

(εις έκατομμύρια δραχμών)

	1960	1959
Πρώτον τρίμηνον	1.042	620
Δεύτερον >	1.245	922
Τρίτον >	864	593
Τέταρτον >	169	1.476
Σύνολον έτους	3.320	3.611

Μόνον κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1960 ἡ ἀξίησις τῶν καταθέσεων ὑπῆρξε σημαντικῶς μικροτέρα τῆς σημειωθείσης κατὰ τὸ ἀντίστοιχον τρίμηνον τοῦ 1959. Οἱ λόγοι, οἱ ὅποιοι συνετέλεσαν εἰς τοῦτο, εἶναι ὅτι ἐντὸς τοῦ τριμήνου τούτου ἀπ' ἐνὸς μὲν ἐδόθη εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν τὸ Κρατικὸν δάνειον τῶν 750 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἀπ' ἑτέρου δ' ἐσημειώθη ἡ πρόσκαιρος στροφή πρὸς τὴν ἀγορὰν τῆς χρυσοῦς λίρας Ἀγγλίας.

Χαρακτηριστικὸν πάντως εἶναι ὅτι ὁ ὑψηλὸς ρυθμὸς τῆς ἀξίησεως τῶν καταθέσεων δὲν ἀνεκόπη, παρ' ὅλον ὅτι ὑπερβάσθησαν δύο φορές τὰ ἐπιτόκια τῶν καταθέσεων ἐντὸς τοῦ 1959 καὶ δύο φορές ἐντὸς τοῦ 1960. Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐπιτοκίων καταθέσεων ἐμφανίζεται ὡς ἀκολούθως :

Ἐπιτόκια ἰσχύοντα ἀπὸ :	1.1.58	1.1.59	1.9.59	1.3.60	1.11.60
ἽΟφews Ἰδιωτῶν	5%	4%	3%	2,5%	2%
Ταμειυτηρίου :					
Μέχρι 8ρχ. 100.000	8%	7,5%	6,5%	5,5%	4,5%
Δρχ. 100.000 - 200.000	6%	5,5%	5%	4,5%	4%
Προθεσμίας :					
6 ἕως 12 μῆνες				5,5%	5,25%
Ἄνω τοῦ ἔτους	9%	8%	7%	6%	5,50%

Τὰ σημερινὰ ἐπιτόκια καταθέσεων ἐπιτρέπουν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἀγορᾶς κεφαλαίου, ὅπως τοῦτο κατεφάνη ἐντὸς τοῦ 1960, ἐξακολουθοῦν ἕως νῦν εἶναι ὑψηλότερα τῶν προπολεμικῶν (1938 : ἽΟφews 1 - 1,5% καὶ Ταμειυτηρίου 3 - 4%).

Αὐξήσεις τῶν χορηγήσεων. Τὸ 1960 εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ ἔτος ἐνάρξεως τῆς ἀποκαταστάσεως ἐμάλων πιστωτικῶν συνθηκῶν καὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς δυνατότητος ἀσκήσεως τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς εἰς τὰς ἐμπορικὰς Τραπεζὰς, δηλαδὴ εἰς τοὺς φυσικοὺς αὐτῆς φορεῖς. Τὰ προκῶφανα ἐν προκειμένῳ ἀποτελέσματα πείθουν περὶ τῆς ἀνάγκης πληρεστέρας εἰσέτι ἀποκαταστάσεως τῶν ἐν τῇ χώρᾳ πιστωτικῶν συνθηκῶν.

Ἐντὸς τοῦ 1960 ἡ ἀξίησις τῶν πρὸς τὴν οἰκονομίαν χορηγήσεων τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν ἰσοῦται περίπου πρὸς τὴν ἀξίησιν τῶν παρ' αὐτὰς καταθέσεων, ἐνῶ κατὰ τὸ 1959 μόνον τὸ ἕν τρίτον τῶν νεοδημιουργηθεισῶν καταθέσεων διετέθη διὰ τὴν ἀξίησιν τῶν πρὸς τὴν Οἰκονομίαν πιστώσεων.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀπ' ἐνὸς ἱκανοποιούνται πληρότερον αἱ ἀνάγκαι τῆς Οἰκονομίας, ἐξ οὗ καὶ ἐπιτεύχθη ἡ σημειωθείσα ἐντὸς τοῦ 1960 οἰκονομικὴ ἀνοδος, ἀπ' ἑτέρου δὲν ἐπιβαρύνεται τὸ κόστος τοῦ χρήματος, λόγω ἀδρανουσῶν καταθέσεων. Τέλος ἐπιτυγχάνεται περισσότερον ὀρθολογιστικὴ κατανομή τῶν διαθέσιμων, ἐξασφαλιζομένης καὶ τῆς ρευστότητος αὐτῶν.

Τὸ κεφάλαιον τῶν Τραπεζῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1960 συνεζητήθη πρότασις, ἔλαβε δὲ μάλιστα αὐτὴ καὶ τὴν μορφήν σχεδίου κατατεθέντος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν αὐξήσασιν τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου τῶν Τραπεζῶν, ὥστε τοῦτο νὰ εὐρίσκεται εἰς ὠρισμένην σχέσιν πρὸς τὰς παρ' αὐταῖς καταθέσεις.

Ἐπιδιώκεται δηλαδὴ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀρχή, ἣ ὅποια ἐγκατελείφθη καὶ εἰς τὰς ὀλίγας χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης εἰς τὰς ὅποιας παλαιότερον ἐφηρμόζετο, καθ' ὅν ἀκριβῶς τρόπον ἔχει ἐγκαταλειφθῆ καὶ ἡ διατηρουμένη ἄλλοτε ἀναλογία μεταξὺ κυκλοφορίας χαρτονομίσματος καὶ ἀποθέματος εἰς χρυσὸν καὶ ξένον συνάλλαγμα.

Ἡ συνεχιζομένη αὐξήσασιν τῶν καταθέσεων θὰ ὀδηγήσῃ ἐξ ἄλλου εἰς ἀλλεπαλλήλους αὐξήσεις τοῦ κεφαλαίου τῶν Τραπεζῶν, ἣ προσφυγὴ των δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν κεφαλαίου θὰ ἀνταγωνίζεσθαι τὰς ἐκδόσεις ἄλλων ἐταιρειῶν, δεδομένου ὅτι προτιμῶνται, ὡς εἶναι εὐνόητον, αἱ μετοχαὶ τῶν μεγάλων Τραπεζῶν. Τέλος φαίνεται περισσύτερον ἀδικαιολόγητον τὸ μέτρον τοῦτο, ἐφ' ὅσον δὲν ἀφορᾷ τὸ σύνολον τῶν Ἀνωνόμων Ἐταιρειῶν.

Ἡ Νομοθεσία περὶ Ἀνωνόμων Ἐταιρειῶν. Ἄλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ καταρτισθὲν ἐπίσης Σχέδιον Νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ἀνωνόμων Ἐταιρειῶν νομοθεσίας», θὰ ἠδύνατο νὰ παρατηρηθῆ ὅτι, ἐὰν καὶ εἰς ὄσας περιπτώσεις ὁ θεσμὸς δὲν ἐλειτούργησε κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικόν, τοῦτο δὲν ὀφείλεται εἰς ἀτελείας τῆς ἰσχύουσας νομοθεσίας, ἀλλὰ εἰς αἰτία τελείως ἄσχετα πρὸς αὐτήν. Ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς Ἀνωνόμου Ἐταιρείας εἶναι δυνατόν νὰ ἐξασφαλισθῆ εἰς τὴν χώραν μας δι' ἄλλων μέσων καὶ οὐχὶ διὰ τῆς τροποποιήσεως τῆς σχετικῆς νομοθεσίας, ἣ ὅποια ἰσχύουσα ἤδη ἐπὶ μίαν τεσσαρακονταετίαν ἀπέδωκεν ἀρίστους καρπούς. Ἰσοστηρίζομεν δὲ ὅτι νόμοι, ἐπὶ τῶν ὁποίων βασίζονται θεσμοί, ὡς εἶναι ὁ τῆς Ἀνωνόμου Ἐταιρείας, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τροποποιῶνται, χωρὶς νὰ ἔχη διαπιστωθῆ προηγουμένως ἡ ὑπαρξὴς τῆς πρὸς τοῦτο ἀνάγκης καὶ χωρὶς νὰ προηγηθῆ ἐνδελεχῆς ἐρευνα. Ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει ὑπάρχει κίνδυνος νὰ προκληθῆ κλονισμὸς ἀντὶ τῆς ἐπιδιωκόμενης ἐνισχύσεως τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὸν θεσμὸν.

III. ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀπὸ τὴν προηγηθεῖσαν ἀνάλυσιν προκύπτει ὅτι πράγματι σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐνὸς τῶν μεγαλύτερων πιστωτικῶν ἰδρυμάτων τῆς χώρας, εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ εἰς τὴν σημεῖομένην ἐπιτάχυσιν τῆς οἰκονομικῆς

προόδου. Τὸ καθήκον τοῦτο τῆς Τραπεζῆς μας ὑπογραμμίζεται ἐτι μᾶλλον ἐκ τῆς αὐξοῦσης συμμετοχῆς αὐτῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς χώρας, τῆς αὐτῆς ἀπεικονίζεταί· εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς δραστηριότητός της κατὰ τὸ 1960.

Ὀργανικὴ καὶ Τεχνικὴ προσαρμογὴ. Κατὰ τὴν ἐπισημοποιημένην περίοδον ἡ Διοίκησις τῆς Τραπεζῆς ἐκάλεσε ξένους ὀργανισμοὺς πρὸς μελέτην τοῦ τρόπου ὀργανώσεως τῆς Τραπεζῆς καὶ ὑπόδειξιν τῶν ἐνδεικνυομένων βελτιώσεων. Παρὰλλήλως, στελέχη τῆς Τραπεζῆς ἀπεστάλησαν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς ἐνημέρωσιν περὶ τῶν ἐκεῖ ἐφαρμοζομένων μεθόδων, ἰδίᾳ δὲσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἠλεκτρονικὰς μηχανὰς, τῶν ὁποίων ἀπεφασίσθη ἡ ἐν καιρῷ χρησιμοποίησις.

Ἡ ἀναληφθεῖσα καὶ ἐξελισσομένη ὀργανωτικὴ καὶ τεχνικὴ προσαρμογὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἡμετέρου Ἰδρύματος ἐντὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους κατέληξεν εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν αὐτῶν διὰ τῆς ἰδρύσεως ἐπτὰ διευθύνσεων, εἰς τὴν βαθμιαίαν μηχανοποίησιν καὶ εἰς τὴν καθιέρωσιν συστημάτων ἀπλουστεύσεως τῆς ἐργασίας. Ἐξ αὐτῶν, παρὰ τὴν ἰδρυσιν ἐπτὰ νέων Καταστημάτων καὶ τὴν σημειωθεῖσαν ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν, δὲν ἀπηγγέθη αὐξήσις τοῦ προσωπικοῦ. Εἰς τοῦτο συντελεῖ παρὰλλήλως καὶ ἡ συνεχὴς βελτίωσις τῶν ὄρων ἐργασίας, διὰ τῆς μεταστεγάσεως, ἀνακαινίσεως καὶ ἰδρύσεως νέων Καταστημάτων. Εἰδικῶς ἐν προκειμένῳ ἀξίζει νὰ ἀναφερθῆ ὅτι κατὰ τὸ διαδραματίζον ἔτος ἐγένετο τὰ ἐγκαινία τοῦ νέου περικαλλοῦς Καταστήματος τοῦ Βόλου, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ νέου ὠραίου Καταστήματος Νικαίας, καὶ ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ καινοῦ ἡ ἀνακαινωθεῖσα ἐκ βάρων μεγάλη αἴθουσα τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ὑγιεινὰ καὶ καλαίσθητα νεοϊδρυθέντα ἀνά τὴν Ἑλλάδα Καταστήματα τῆς Τραπεζῆς.

Γενικῶς δύναται νὰ λεχθῆ, ὅτι ἡ συστηματικὴ προσπάθεια ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς Τραπεζῆς ἀπὸ πλευρᾶς ὀργανώσεως, στελεχώσεως καὶ μηχανοποίησεως τῶν ὑπηρεσιῶν ἀποδίδει τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, διότι τὸ ἡμέτερον Ἰδρυμα εὐρέθη ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἑτοιμον νὰ ἀνταπεξέλθῃ εἰς τὰς δημιουργουμένας ἀπαιτήσεις.

Νέα καταστήματα - ὑπηρεσία ὑπαίθρου. Αἱ παρουσιασθεῖσαι νέαι ἀνάγκαι καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀκτινοβολίας, τὴν ὁποίαν ἀσπείρει ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἐπιβάλλουν τὴν περαιτέρω ἐπέκτασιν τοῦ δικτύου αὐτῆς. Ἦδη κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, κατόπιν ἐγκρίσεως τῶν Νομοματικῶν Ἀρχῶν, ἰδρύθησαν τὰ ἐξῆς ἐπτὰ νέα ὑποκαταστήματα: α) Καστελλοῦ Κισάμου Κρήτης, β) Νεμέας, γ) Φιλιατρῶν, δ) Ἀλεξανδρείας (Γιδα) ε) Πτολεμαῖδος, στ') Ἰσουλίας καὶ ζ) Φαροάλων. Καὶ τὰ ἐπτὰ ταῦτα Καταστήματα ἤρχισαν ἐργαζόμενα ὑπὸ καλοῦς οἰωνοῦς. Παρὰλλήλως δὲ ἔχει προγραμματισθῆ διὰ τὸ προσεχὲς μᾶλλον ἡ ἰδρυσις καὶ 7 ἑτέρων

ἐπαρχιακῶν Καταστημάτων ὡς καὶ 7 περιφερειακῶν Καταστημάτων εἰς Ἀθήνας καὶ 1 εἰς Πειραιᾶ.

Ἐστεξετάθη ἐπίσης, ἐκτός τῆς Ἀττικῆς, εἰς τὴν ὑπαίθρου τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Χίου καὶ λειτουργεῖ ἐπιτυχῶς ἡ Ὑπηρεσία Ὑπαίθρου τῆς Τραπεζῆς, ἡ ὁποία διὰ τῶν κιουμένων διὰ τῶν εἰδικῶν αὐτοκινήτων Τραπεζῶν ἐξασφαλίζει τὴν παροχὴν τραπεζικῶν ὑπηρεσιῶν τόσον εἰς τοὺς πληθυσμούς τῆς ὑπαίθρου, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἀπομάκρυνσις ἐκ τῶν ἐργασιῶν των, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ξένους περιηγητὰς εἰς χώρους τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ὅμοίως ἐπιτυχῶς λειτουργεῖ ἐντὸς τοῦ διενεργουμένου τὰς τακτικὰς μετὰ τῆς Ἰταλίας ἐπικοινωνίας ferry boat «Ἐγνατία» εἰδικὸν περίπτερον τῆς Τραπεζῆς μας, συναλλάγματος καὶ ἐξυπηρετήσεως τῶν ξένων καὶ ἡμεδαπῶν περιηγητῶν.

Διεθνῆς Ἐκθέσις Θεσσαλονίκης. Ἐπιβάλλεται ἐπίσης νὰ σημειωθῇ ἡ κατὰ τὸ 1960 λειτουργία, διὰ δεύτερον κατὰ σειράν ἔτος, τοῦ μονίμου περιπέτερου τοῦ Ἰδρυμάτος μας εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθέσιν τῆς Θεσσαλονίκης, τὸ ὅποιον προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τοὺς ἐκθέτας καὶ εἰς τοὺς ἐπισκέπτας τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως. Κατὰ τὸ δεύτερον τοῦτο ἔτος, ὅπερ συνέπασε καὶ μετὰ τὴν 25ετηρίδα τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης, προκηρύχθη ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς μας καλλιτεχνικὸς διαγωνισμὸς, εἰς τὸν ὅποιον μετέσχον δι' ἔργων των 54 ζωγράφοι τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Μεταξὺ τούτων ἐβραβεύθησαν, ὑπὸ εἰδικῶς ἐκ καλλιτεχνῶν καὶ εἰδικῶν καθηγητῶν καὶ ἐπιστημόνων συγκροτηθείσης ἐπιτροπῆς, τρεῖς καὶ διεκρίθησαν ἕτεροι τρεῖς.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1960 ἐξ ἄλλου ἀνεκοινώθησαν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ προκηρυχθέντος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως τοῦ 1959, διαγωνισμοῦ πρὸς συγγραφὴν μελέτης σχετιζομένης πρὸς τὴν Οἰκονομίαν τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Τὸ Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ἔκρινε τὰς ὑποβληθείσας μελέτας, τὰ βραβεῖα δὲ ἀπενεμήθησαν ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης καὶ ἐξετυπώθησαν δαπάναις τῆς Τραπεζῆς αἱ βραβευθεῖσαι τρεῖς ἀξιόλογοι μελέται εἰς τὴν σειράν τῆς καθιερωθείσης Βιβλιοθήκης τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, ἡ ὁποία ἐντὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπλουτίσθη καὶ διὰ τῆς ἐκδόσεως δύο εἰσέτι μελετῶν.

Διεθνεῖς Συσκέψεις. Ἀπόδειξιν ἐξ ἄλλου τῆς σημασίας, ἡ ὁποία ἀποδίδεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰς τὸν ρόλον, τὸν ὅποιον διαδραματίζει ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ ἑλληνικῇ οἰκονομίᾳ, ἀποτελοῦν καὶ αἱ ἐπίσημοι προσκλήσεις τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπεζῆς μας Καθηγητοῦ κ. Στρατῆ Ἀνδρεάδη, πρὸς συμμετοχὴν εἰς διεθνούς σημασίας συσκέψεις καὶ ἐκδηλώσεις.

Ὁδτω, καὶ ἐντὸς τοῦ 1960 μετέβη εἰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικής, διὰ νὰ μετᾶσχη εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις τοῦ Διεθνούς Νομισματικοῦ

Ταμείου, τῆς Διεθνούς Τραπεζῆς Ἀνασυγκροτήσεως καὶ Ἀναπτύξεως καὶ τοῦ Διεθνούς Ὄργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως. Ἐπίσης ἐντὸς τοῦ 1960 προσε- κλήθη, μετ' ἀντιπροσωπείας τοῦ Ο.Β.Α., εἰς Παρισίους καὶ Λονδίνον, ἐκ μέ- ρους τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἀγγλων Βιομηχάνων. Ἀπὸ τὰς ἐπισημοὺς ταύτας ἐπαφὰς καὶ τὴν ἐπικοινωνίαν μὲ προσωπικότητας τῆς διεθνούς οἰκονομικῆς κοινότητος, διεπιστώθη ὅτι υπάρ- χουν σημαντικαὶ δυνατότητες πρὸς προσέλκυσιν ξένων κεφαλαίων δι' ἐπιχει- ρηματικὴν ἀξιοποίησιν, τὰ ὅποια θὰ συμβάλουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνι- κῆς Οἰκονομίας. Ἡ ἀναμενομένη δὲ σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Εὐρω- παϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος θὰ διευκολύνῃ ἀσφαλῶς ἐτι πλέον τὴν πρα- γματοποιήσιν συνεργασιῶν αὐτοῦ τοῦ εἶδους.

Τραπεζικὴ μόρφωσις. Τὸ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1959 ἰδρυθέν ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς ἀπὸ κοινῆς μετὰ τῆς Ἴονικῆς καὶ Λαϊκῆς Τρα- πεζῆς Ἑλλάδος Ἰνστιτούτου Τραπεζικῆς Μορφώσεως διὰ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῶν, ἰδίᾳ τῶν κατωτέρων βαθμῶν, κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος συνεπλήρωσε τὸ πρῶτον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δεύτερον διδακτικὸν ἔτος. Τὰ μαθήματα ἐδί- δαξαν λίαν ἐπιτυχῶς καθηγηταὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν, εἰδικοὶ ἐπιστήμονες καὶ στελέχη τῆς Τραπεζῆς μας. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος παρρηκολούθησαν τὴν διδασκαλίαν 321 ὑπάλληλοι σπουδασταί, ἐξ αὐτῶν δέ, μετὰ τὰς κεκανονισμέ- νας ἐξετάσεις, προήχθησαν εἰς τὸ δεύτερον ἔτος 244. Τὰ μαθήματα ξένων γλωσσῶν ἐξέτασεις, προήχθησαν εἰς τὸ δεύτερον ἔτος 244. Τὰ μαθήματα ξένων γλωσσῶν ἐξ ἄλλου παρρηκολούθησαν 171 σπουδασταὶ - ὑπάλληλοι. Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ διαδραμιόντος 1960 παρρηκολούθησαν τὰ μαθήματα τοῦ δευ- τέρου ἔτους ἀπουδῶν τοῦ Ἰνστιτούτου 242 σπουδασταί, τὰ δὲ μαθήματα τοῦ πρώτου ἔτους 115. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἰδρύθη εἰδικὸν αἴθριον διὰ τοὺς πτυχιούχους Ἀνωτάτων Σχολῶν ὑπαλλήλους, εἰς τὸ ὅπολον παρακολούθηον εἰδικὰ μαθήματα 78 σπουδασταὶ - ὑπάλληλοι. Τὰ μαθήματα ξένων γλωσσῶν παρακολούθηον ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1960, 118 σπουδασταί, ὑπάλληλοι τῶν Καταστημάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ 348 ὑπάλληλοι τῶν ἐπαρχιακῶν ἀταστημάτων.

Γενικῶς, ἡ ἀνληφθεῖσα διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἰνστιτούτου Τραπεζικῆς Μορφώσεως καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν προσπάθεια ἀποδεικνύε- ται ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιτυχῆς καὶ ἀποδοτικῆς.

Στεγαστικὰ δάνεια. Πέρα τούτων, ἡ ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰδρύματος, ἐντὸς τῶν δυνατοτήτων αὐτοῦ, μέρμινα, ἐκφραζομένη καὶ διὰ τῶν ἐκ τῆς μισθοδοσίας καὶ λοιπῶν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιβαρύνσεων τοῦ Ἰδρύματος, περὶ ὧν ἀναφερόμεθα λεπτομερέστερον κατωτέρω, ἐξεδηλώθη καὶ διὰ τῆς κατὰ τὸ διαδραμιόν ἔτος χορηγήσεως στεγαστικῶν δανείων. Τὰ δάνεια ταῦτα, μακροπρόθεσμα καὶ χαμηλότοκα, ἐκάλυψαν τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 20 ἑκατομ- μυρίων, ἤτοι δολοκλήρον τὸ ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγκριθέν ποσόν, τὸ ὅπολον ἐχορηγήθη εἰς 129 ὑπαλλήλους, οἵτινες ἐκάλυψαν τὰς εἰς στέγην

ἀνάγκας αὐτῶν. Κατὰ μέσον ὄρον τὰ δάνεια ἀνήλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 180 χιλιάδων δραχμῶν δι' ἕκαστον ὑπάλληλον. Ἡ χορήγησις τῶν δανείων, κατὰ τὰ προγραμματισθέντα καὶ ἐφ' ὅσον θὰ συνεχίσῃ ἐγκρίνωσα ἡ Νομοματικὴ Ἐπιτροπὴ, θέλει συνεχισθῆ ἐπὶ 4 εἰσέτι ἔτη, ἀνὰ 20 ἑκατομμύρια ἔτησίως. Οὕτω, κατὰ τὰ συγκεντρωθέντα στοιχεῖα, προβλέπεται ὅτι θὰ καλυφθοῦν αἱ ὑφιστάμεναι σήμερον στεγαστικαὶ ἀνάγκαι τῶν ὑπαλλήλων.

Ἔστι ατόριον - Κατασκηνώσεις. Ἐκτὸς τούτων τὸ ἱστορῶν, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ ἐντὸς τῆς Τραπεζῆς, ἐξυπηρετήσῃ με τροφὴν ἐκλεκτῆς ποιότητος καὶ εἰς λίαν χαμηλὴν τιμὴν μέγαν ἀριθμὸν ὑπαλλήλων, καλύψαντα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατὰ μέσον ὄρον τοὺς 150 ἡμερησίως. Εἰς τὰς ἐν Βαρυμπότῃ λειτουργούσας παιδικὰς κατασκηνώσεις, 430 τέκνα τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς παρεθέρισαν, ὑπὸ εὐνοϊκῶς ὄρους ὑγείας, διαπαιδαγωγήσεως καὶ διατροφῆς, ἐπὶ ἓνα μῆνα ἀνευ οὐδαμῆς ἀπολύτως ἐπιβαρύνσεως.

Τὰ γεγονότα ἐπεθεβαίωσαν ἀπαξ ἔτι ὅτι ἡ αἰσιοδοξία, μεθ' ἧς κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπεδλέψαμεν εἰς τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ Ἰδρυματός μας, δὲν ὑπῆρξεν ἀδικαιολόγητος. Ἐμμεθα εὐτυχεῖς, διότι δυνάμεθα νὰ διαπιστώσωμεν καὶ πάλιν, ὅτι ἐπιτυχῆς διαχειρίσεις τῶν προβλημάτων, ἰσχυρὸν ἔργον, μετὰ τὸ ὁποῖον πολυτῆς καὶ συνεχῆς προοδευτικῆς παρεΐα ἐξῴπλισε τὸ Ἰδρυματὶκὸν ἡμῶν, καὶ πολύτιμος πείρα, ἀπότοκος ἰσχυρᾶς καὶ ὕγιους παραδόσεως, ἀποτελοῦν ἐχέγγυα ἀσφαλῆ διὰ τὴν ἀποδοτικὴν ἐξυπηρετήσιν τῶν ὑμετέρων συμφερόντων καὶ διὰ τὴν ἀσφαλῆ πορείαν τοῦ μέλλοντος. Ἡ ἀντίληψις ὅτι διὰ τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν αἱ κατακτήσεις δὲν ἀποτελοῦν τέρμα πρὸς ἐπανάπαυσιν, ἀλλ' ἀρετηρίας νέων ἐξορμήσεων πρὸς περαιτέρω κατακτήσεις, πηγάζει ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τῆς γενικωτέρας αὐτῆς ἀποστολῆς, ὡς παράγοντος τῆς οἰκονομικῆς προόδου τῆς χώρας μας. Τὸ ἰσχυρὸν γόητρον, τὸ ὁποῖον τὸ Ἰδρυμὰ μας κατέκτησε μεταξὺ τοῦ μεγάλου Κοινοῦ καὶ τῶν οἰκονομικῶν κύκλων εἰς τε τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικόν, καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς διατιθέμενα μέσα, δημιουργοῦν δυνατότητας πρὸς εὐρύναν ἔτι πλέον τοῦ πεδίου τῆς δημιουργικῆς συμπαραστάσεως εἰς πᾶσαν ὕγιᾶ ἐποδιῶσιν, ἰδιωτικὴν ἢ δημοσίαν, ἐντὸς τῆς προωρισμένης νὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν γενικωτέραν τοῦ τόπου μας πρόοδον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.